

asa de dureroasa sub toate privirile pentru amorul propriu al poporului roman.

Este evident, ca in schimbul serviciilor ce asteapta de la Viena si Berlin, cele doue regate noi au trebuit sa contracteze angajamente. Se stie, ca darurile cu titlu gratuit, nu ocupa nici odata decat prea putin oc in negocierile intreprinse sub influenta d-lui de Bismark.

De alta parte, informatiuni particulare, ce ni sa par a fi demne de toata increderea, ne permit sa afirmam, ca cestiunile economice au ocupat un loc destul de larg in intretinerile dela Salzburg.

De alta parte, informatiuni particulare, ce ni sa par a fi demne de toata increderea, ne permit sa afirmam, ca cestiunile economice au ocupat un loc destul de larg in intretinerile dela Salzburg.

SPAIMA DOBROGEI!

Citim in „Steaua D.“

„Mijlocul intrebuintat de d-l Statescu spre a vere spaima intre locuitorii Dobrogei si ai face sa suferi in tacere jafurile si spoliatiunile administratiei sale, fara sa indrazneasca nimine a reclama, au fost igonire din fara a locuitorilor.

FOILETON

ORLINO

CAP DE BRIGANZI

(TRADUCTIUNE)

(Urmare.)

Ce era ensa sa faca? Cum si'ar fi putut induleci ea suferintele? Va muri fara indoiala sub povara atator nenorociri.

Apoi numita foae aduce mai multe exemple. Intre alții, un profesor din Tulcea a fost luat roaptea cu forța și dat peste granița pe când soția sa era tocmai de durele nașterii și in pericol in moarte.

OMORUL DE LA BORDENI

Iată ce se serie din Ploesti către „Poporul“.

Era fixata de tribunalul Prahova ziua de 22 august, pentru o cercetare judecatoreasca in comuna Bordenii, sra a se asculta martorii a doue parti in neintelegere, si anume: Scorțeanu proprietar, și moșneni vecini ai proprietatii sale.

Toată judecata urma pentru vre-o 70 pogoane ce pretindeau moșnenii ca lea rapit Scorțeanu, cu ocazia unui hotărânicii intreprinsa de dansul, și a cărei intarire venise el sa o ceara tribunalului.

N'ar fi fost cazul să se transporte tribunalul in complet la fața locului pentru atata lucru; insa, pentru ca la moșia Scorțeanului era câte-va persoane din Ploesti spre potrecere, magistratii și au zis ca era o ocaziune de divertisment a merge sa judece la fața locului, de cat a chiama marturii la tribunal, și așa au pornit la Bordeni in ziua de 22 august:

Prim-presedintele, P. Balaceanu. Judecătorul, A. Dimitrescu. Scorțeanu cu advocatii lui și anume N. Popescu și N. Rașcanu.

Cu toții au tras la locuința proprietarului Scorțeanu.

Aci au aflat pe d-na Scorțeanu, pe Romanescu profesorul cu soția d sale, pe Christodor Zaim, pe G. Rădulescu directorul prefecturei de Prahova și alți cați-va.

O masa îmbelșugata îi aștepta. Se ospătară cu toții și dupe aceasta porniră la primăria comunei, spre a asculta marturii propuși de parti.

Se afla acum aci completul tribunalului, I. Scorțeanu cu fiul seu Alexandru și tovarășii lor N. Popescu și N. Rașcanu.

Primăria cade la o depărtare de 15—20 minute pe jos de la casa lui Scorțeanu. In tot acest percură nici un semn de vre o agitațiune nu se vazu; insa cu toata liniștea aparentă, in sat se observau țărani mișuind unul printre altul. Se apropiară și ei de locul judecării și se începu apelul marturilor propuși de ambele parti.

Pe când era pe la jumătatea marturilor, țărani roaga pe primul-presedinte, a mai intarzia cu facerea apelului nominal, căci advocatul lor N. Davidescu și inginerul Berg nu sosise încă. Primul-presedinte îi ascultă și intrerups facerea apelului nominal.

Preste 5—10 minute sosește și Davidescu și începe cu continuarea apelului nominal.

Pe când se făcea apelul nominal, se aude sgomot afară. Când colo... ce era? Țărani începuse să bata pe unul din martorii lui Scorțeanu, anume Moldoveanu, dand in el cu ciomegele și trântindu-l pe gios.

Fiul lui Scorțeanu iese să vază ce sgomot e afară și încearcă a interveni să lase pe Moldoveanu. Țărani se adresează la el ast-fel:

— Ce, cocoano Alexandre, ai venit sa ne iei moșia? și încep a-l lovi preste obraz, rânindu-l cu un cuțit langă ochiu.

El văzând aceasta a tras cu revolverul zicend: — Trag d'ocam-dată numai in vent, dar daca nu mă veți lăsa in pace, dan in carne.

Tată-său, bătrânul Scorțeanu, auzind strigătele fiu-său, iese și el afară. Țărani a-tată au așteptat, și el ia la trânteli umplându-l de sânge, și rânindu-l la cap. In așa stare s'a retras iarăși in Primărie.

Primul-presedinte văzând atata desordine, spune țăranelor că cercetarea s'a amânât, ne mai putend-o continua și întreabă pe primarul de la Bordeni și pe Popa, daca pot să meargă până acasă la Scorțeanu in siguranță; primarul el asigură că țărani s'au liniștit și că pot merge.

Pe baza declarațiilor acesteia, primui-presedinte ia la braț pe Scorțeanu și pornește spre casă.

Pe drum încep țărani a bate pe alți martori ai lui Scorțeanu, cum de exemplu pe Ionița Constantinescu, și alți. Pe când mergea spre casă Scorțeanu, o altă ceată de țărani le iese înainte, el smulge de la brațul lui Balaceanu și încep a-l lovi cu ciomegele in cap. Sub aceste lovituri a căzut mort, căci i se desfacuse craniul.

Încecend primul-presedinte a-l sprijini a fost lovit și densul preste mână. Atunci el și cu Rașcanu fug cum au putut până la Mislea sa ceară ajutor, și de acolo a dat telegrama prefectului să tranița călărași, căci e revoltă.

Judecătorul Dimitrescu cu avocatul Popescu, s'au răsras la gazda lui Davidescu, care era advocatul țăranelor; și care gazda era popa din sat.

Adjungend acolo, casa le-a fost inconjurată de săteni, iar popa își bătea joc de densii, dandu-le țuca și cate o jumătate de pară, pe cari densii le refușă; și zicendule:

— La Bordeni este republica, căci eu (Popa) sunt republican ca Gambetta!

In loc să fie răpostiți, erau dară mai in primejdie in casa Popoi.

Au stat la popă, fără sa poată scăpa, de la 11 ore diminoța până la 5 ore seara.

Dupa ce au omorat pe Scorțeanu, țărani cu neveste și copii, mai dau in el cu ciomege și pietre, zicendule:

— Ei! cucoane Iancule, ai vrut să ne iei moșia, noi 'ți-am luat viața!

In același timp 'i despiceau capul și 'i băgau pietre; in cât, la autopsia care i s'a făcut, s'a găsit, in loc de creeri, pietre și cheia de la ceasornic.

L'au și despiciat voidnd a-l arunca intr'un puț părăsit; insa, tomendū-se că are sa vină armată, l'au lăsat in camp iar ei au fugit.

Fiul lui Scorțeanu, văzend că pe tatăl seu il omorise, și că țărani ziceau „hai să omorăm și pe fiul seu“ a fugit și s'a ascuns in pădure, până a venit oștire de la Mislea, adică 30 soldați.

Țărani nu s'au mulțumit cu atata, ci au impresurat casa lui Scorțeanu, voidnd a-i da foc din patru parti. Norocul a fost că aceasta ideea le veni mai târziu pe seară când veniră cei 30 oameni de la Mislea și începură a apăra casa.

Prin venirea soldaților scăpară și Dimi

mitrescu judecătorul cu Popescu avocatul cu batjocurile și amenințările Popoi, începu au venit până la casa la Scorțeanu, unde au mas noaptea, căci de fugit nu puteau, de oare-ce țărani erau in bande pe la diferite locuri, ca să nu lase pe nimeni sa treacă, temendū-se sa nu vie cu armata.

Balaceanu și Rașcanu, care, cum v'am spus isbutise să fugă, a făcut ce a făcut și s'a trānis un escadron de călărași sub comanda căpitanului Gongopolo; numai cu sosirea lor abia s'au putut astampăra țărani.

Torturi nu s'au făcut. — Au venit oameni la Ploesti cari au văzut pe asasini; i-am văzut și eu; nu suferă nici unul de nimic.

Sunt 15 dați in judecată, intre cari Popa și Priamarul.

Instrucțiunea e terminată, și dupe cum se activează de rapede, se crede că in a doua sesiune a lui septembrie, procesul va putea veni la Jurați.

Un lucru grav am lăsat a vi l raporta spre incheiere:

Inainte de a veni completul Tribunalului la Bordeni, țărani făcură o listă de numele acelor ce trebuia să-i omoare. Pe lista erau: I. Scorțeanu, fiul seu, Moldoveanu, Ionița Constantinescu și toți martorii lui Scorțeanu.

Această listă s'a găsit la asasini. Le căntase Vecnica pomeneire sâmbătă in biserică, cu Popa in cap, ast-fel că erau hotărâți a face ceea ce au făcut.

Gazeta Tribunalului

Curtea cu jurați din Galați

La 2 Septembrie curtea cu jurați urma a judeca primul seu proces din această sesiune. La ordinea zilei era procesul privitor pe priințul Em. K. Vovoridi. d. Th. Bais și alți pentru calomniile aduse d-lui Anastasin prefectul Județului Tecuci și altor funcționari administrativi din acest județ, cum că ar fi făcut ingerinți in alegerile electorale din anul 1879.

Curtea a amânât procesul pentru sâmbăta 10 Septembrie a. e., din cauza neacompletării proceduri in privința inculpaților, foarte dificilă alt-fel de implinit, căci afacerea numără mai puțin de peste 200 martori, toți domiciliați in județul Tecuci și a căror importanță in cauză este de o însemnată valoare. — Posta.

Scolari sau hamali?

Se ved pe fie-ee zi elevi de la școala de meserii purtând in spate, prin noroii sau prin colb, câte o bucată de lemn pentru vr'o osie, ori un drug de fer pentru a face un cuiu. In trei feluri este rea consecința ca decurge de aci: își perd elevii timpul de lucru, și perd mai mult de cat ar trebui, își strică înbrăcăminte pentru care n'o să mai fie bani a o înlocui, și apoi e lucru prost a vedea elevii umblând pe strade ca niște carpați serăcuți.

S'ar putea cumpăra material pentru un timp mai îndelungat și pe langa ea s'ar

cumpăra mai chin, apoi nu s'au levii la stăruință și pierd

Pentru d. prefect al

Ni se denunță următoarele, as atragem atențiunea d-lui Prefect. Mai zilele treente, un tēner se intr'o trăsura mai multe ceas vead in ce să platiască, a lăsat aur amănet, până va aduce pașarul depuse ceasornicul stăpânului Dimitrahe Poșcaneanu.

Subcomisarul secțiunii 54 er mirosul unui copoiu, afla de aduce la d. Focșănoanu, căruia i soruciu spre a-l tine el in pást mitul domn, crezend a avea de un om cinstit, el încredințează a poliție.

Curios lucru acum, că subcomisarul a i se fi dat vre un ceasornic trare.

Să se fie cnea in seama ca, in cel când se afla in odaia d-lui Prefect agentul de poliție avusese grija a mite vatafului de curte sa intre Subcomisarul și aranjase bine planul.

Tot contra acestui cinstit și de agent polițienesc sa denunțat de ziar din capitală, ca, cu ocazia farmaciei din calea Moșilor 170, a proprietar se afla in căutare, Casnetate, a șters — cum se șterge ceasornic, o lupă microscopica și

Proceum se vede, subcomisarul 54 dorește cu orice preț să facă de ceasornice.

Am ruga ensă pe d. Prefect, e dori de sigur să organizeze Polițiemenea colecționisti, să bine dispune să se facă o ancheta și decății pe cel vinovat. Cetățenii e secție sunt foarte nemulțamiti.

Cronica agricolă și econo

Starea producțiunii agricole. — țiunea grâului, ca cantitate și calitate Producțiunea orzului. — Porumbul. rambururile tarzii și cele timpurii. — tele. — Vile. — Producțiunea pr

— Astă-zi când cerealele sunt in nate; cand starea porumburilor este cută, ne putem da seama intru ca rezultatul recoltei. Dupa informatiun am primit din multe localitati se pe vi că in jumătata din județele țăr

nume in Moldova și cate-va jude Muntenia recolta grâului a fost mi a porumbului promise a fi buna. I. l alte județe, după loc și împrejură a produs puțin; ast-fel pe moșii in

unele au dat o chila și chiar 30 de pe pogon; altele de abia au produs niți și pe alocurea mai puțin.

Calitatea grâului variază: in multe tati ni se comunica că este bună; în s'a constatat mărura. Ca greutate acea osebite: alături cu grâu de 60 61 și D libe se vede altul numai de 57 lib aspect, ca față am văzut grâu cu inf ca in anii cei mai buni, alături cu p parlite și sbărcite.

Orzul a eșit slab mai peste tot loc, cauza eă s'a semănat prea târziu și

se peardă cu desăvârșire urma pașilor săi.

Insfârșit se oprește, obosită de drum, și intră într'un han ca-l vazu din cale spre a se odihni puțin.

La sosirea ei, toate privirile fură ațintite asupra-i, așa de mult blândă-i față exprima bunătatea și candoairea. Modesta rochiă cu care era înbrăcată nu putu să ascundă origina și educația sa, fruntea ei nobilă, ochi-i expresivi, mersul ei ușor și mai ales cuvintelo sale, totul in sfârșit dedea de gol urmele nașterii sale.

Stăpânul hanului îi făcu mai multe întrebări. Maria respunse cu precizie și cu blândete. Spunea că a remas fără sprijin, fără avere și că se trage dintr'o familie moartă de mizerie. Sfârși priv a cere să'i dea un loc in han spre a se odihni, și in schimbul unei munci să i se dea pâinea zilnică.

Hangiul avea inimă bună; totul el interesa in persoana Mariei. El avea destule slugi la el; dar dorința d'a face o faptă bună el sili să primească pe fată. Departe d'a i încredința funcțiuni înjositoare ce expun pe o femeie la insultele călătorilor fără a fi eu puțință a se apăra, el îi dete o

sarcină de care amorul ei propriu nu putea roși, și porunci celorlalte slugi d'a o respecta precum se cuvenea.

Iată dar pe Maria servitoare la han, ea care la părinți era incojurată de slugi, și care trăise in belșugul ce dă avuția. Fără indoială că alta in locul ei n'ar fi voit să se coboare așa jos, sau, primind acest rol de trebuință, ar fi arătat multă silă in îndeplinirea datoriilor ei.

Dar Maria, inzestrată înainte de toate cu o modestie îngerească, și cu inima rânită de atâtea crude dureri, avu destul curaj și bun simț d'a suferi ori-ce, lăsându-se in voia lui Dumnezeu; ș'apoi nimic nu a putea dispera, pe dēnsa care indurase aproape fără a se plânge surghiunirea părinților săi și sfârșitul tragic al mătușă-si. Un suflet ce a fost in stare d'a suferi atâtea încercări, putea încă să braveze și altele.

Ea nu întârziă a deveni pentru toți un obiect de respect și de admirație. Un străin, văzend-o pentru întâia oară, ar fi luat-o drept stăpână casei.

Această deosebită cinstă ce i se

făcea atrase repede ura, pizna tovarășelor sale. Una dintre ele mai ales o ura așa de grozav, in cât se gândi să o pearză, sau cel puțin să facă a fi dată afară.

Spre a isbui in ficalosu-i proiect recourse la cel mai odios fapt. Ea fură dela stăpânul seu mai multe tacămuri de argint cu gând d'ale păstă pentru dēnsa; le asemne îngrădină și și promise a învinovăti pe Maria de acest furt, in ensul când s'ar prinde de veste.

Ocaziunea nu întârziă a se înfățișa.

Dupē douē zile un mare număr de călători oprindu-se la han stăpânul observă că i lipsește mai multe tacămuri, și amenință pe toate slugile sale că le va include până ce se vor hotărâ a mărturisii hotia. Maria nu era față la această scenă, refînută fiind într'o odae pe care tocmai o curăta.

Aceea care jurase perderea ei, profită că lipsește și o acuză de acest furt. Spre a da încă mai multă tărie spuselor sale, afirmă, jurându-se, că a văzut-o luând acele tacămuri, a-lungend că daca n'a spus aceasta de atunci a fost din priică că cre-

dea a o fi făcut din porunca stăpânului.

Hangiul era un om cu bun simț era un fisionomist excelent. El observase turburarea calomniatoarea se făcu că nu bagă de seamă, punendū-se a o urmări.

Peste opt zile, vinovata servit care învinovăti pe Maria, se arăta din pat in spre miezul nopții; îndreptă in vărful picioarelor locul din grădină unde asemnă tacămurile. Stăpânul ei o urmări dibăcie fără a fi văzut, și se îndreptă de adevăr. Femeea hotărâ sese argintăria din groapa ce să o luă cu sine și merge s'o ascie in odaia ei sub saltea.

Hangiul, care se ascunsese n'ainte, după un garderob, observă toate mișcărilor.

(Va urma)

Demroc

plăie la timp. Ovezul a reușit mai puțin de o jumătate din cantitate decât orzul a dat, cantitatea de douăzeci de baniți.

Porumbul este semănat mai puțin decât orzul, dar de oarece el are nevoie de mai multă apă decât orzul, el nu a fost semănat mai puțin decât orzul.

În anul acesta soiurile de porumb sunt precum sunt cîncintul și porumbul portocaliu au luptat cu vigoare conștientă. La școala de agricultură unde s-a semănat ca la zece pogoane de așchi porumbu recolta este bună. Pe la 15 August se găsea cîncintul bun de mare.

Ca direcțiunea școlii a trimis mîncîmă de agricultură o mică cantitate de semenă porumburi pentru a se imita în câte-va județe. Ar fi de dorit să se constată rezultatele dobândite în comparație cu porumburile ordinare.

Într-un curent anul acesta ca și în 1879 dovedit că porumbul semănat de timpuriu, cu toată această secetă nepomenită, va da o recoltă de mijloc. Față de asemenea rezultate suntem mîlîniți a vedea că în stăruie să pune porumb pe la Sânta Ana Constantin. Această îndărătnicie contra porumbului, trebuie să înceadă odată de oare rezultatele se traduc prin suferințe și pierderi de tot felul. Când alături cu porumbul care nu produce nimic se vede alături care va da 30 de baniți, și aceasta fiindcă a fost pus cu 25 sau 30 zile mai târziu, rămîne cine-va cuprins de durere și fapte atât de simple nu conving.

Întrebarea este: sîntem întîrziată semănarea de bună voie lor, sau sunt împrejurări care îi silesc? Și una și alta. Sunt cultivatori care au nenorocita deprindere să nu lucreze la timp: alții din contra nu lucrează, sau sunt nevoiți să lucreze după vremea, sau ca vitele sunt atât de slabe încît nu pot munci până ce nu prind putere din iarbă. Ori-cum ar fi, trebuiesc luate măsuri de îndreptare. Nu se mai poate tolera ca din cauza neingrijirii sau a porinvoeli reu ehibzuite, o parte a populației rurale să fie expusă a peri de foame sau a se îndatora pentru cine știe ce și numai pentru a putea trăi până la vremea viitoare. De altă parte învătători și preoții precum și sfaturile ale autorității locale trebuie să îndemne pe țărani ași să lucreze la timp.

Și vitele care au suferit în destul pe alocu din cauza grindinei, n-au suferit mai puțin din lipsa de ploae. Săpatul și plevisul au întîrziat și s'au executat în condiții nefavorabile. De altă parte seceta a împiedicat vegetațiunea în loc: boabele au rămas mici și mîngăere pentru cultivatorii muncii este abundența producțiunii a prunelor. De ani îndelungați nu s'a văzut atatea fructe ca est-timp. În cele mai multe locații a trebuit să se sprijine crăcile ca să se franga.

Într-un curent producțiunea agricolă a rămas ceaștia, multumitoare pentru o parte a țerei, este păgubitoare pentru alta. Față de această situațiune caută să se ia din timp măsurile cuviincioase pentru a împiedica lipsa de produse. — *Economia Rurală.*

Benedicțiunea religioasă obligatorie pentru căsătorie (1)

(Urmare)

Căsătoria contractată conform dreptului strict

(1) Discursul pronunțat de d. George Filcu, procuror general al curții de Casatie.

numai libertate și egalitate nu prezintă pentru femeie, din cauza că densa se considera ca fiind singura sa (filiae loco) și soră a capului ei (foris loco), cu modul această deosebită ver-ve legătură a femeii cu propria ei familie.

În cazul însă în care căsătoria s'a contractat conform regulilor echității, adică sub forma libertății individuale, femeia conservă neștrămutate legăturile cu propria familie, și rămîne sub puterea părintelui sau, dacă el trăiește. În genere, această căsătorie se efectua prin un simplu consimțiment, fara ca bărbatul să aibă vre-o putere asupra femeii sale.

Această căsătorie în adevăr era un simplu contract ce se putea resciza în mod unilateral.

Din aceste puține cuvinte rezultă că la Romani căsătoria se efectua sau în virtutea principiilor de proprietate și putere ce căsătoreanul Roman avea asupra familiei sale, sau prin contract, conform voinței părților.

Început cu începutul însă principiul acesta riguros, în virtutea căruia femeia devenea proprietatea bărbatului, disparu (1) așa că sub Iulianus numai căsătoria prin confareatio se întrebunța și numai de clerici (flamines dialos); împăratul însă ordonă prin anume lege că și la aceste căsătorii, săvîrșite în mod religios, femeia, să rămîne liberă, numind subjugarea ei de către bărbat „horrida antiquitas”. (2).

Căsătoria sfîrși prin a se contracta numai prin liber consimțiment; dar libertatea individului aduse cu sine nestatornicia voinței, ast-fel că durata căsătoriei ajunsese să depindă de capriciul momentului și de interesele părților contractante.

Nestatornicia în căsnicie, iată ultima stare a societății Romane pe la finele republicii și sub imperiu.

August căută prin legea Julia et Papia Poppaea să încurageze căsătoriile (3), consacra concubinatul spre a înlesni alianța între persoanele cari nu aparțineau la aceeași clasă. Făcu însă distincțiune între concubină și soția, în sensul că concubina nu se bucura de onorurile bărbatului 4, nixi dignitate, nihil interest.

Această stare de lucruri aduse decadența moravurilor.

Să nu uităm însă, că despotismul cu dominația la acea epocă, nimicind ver-ve simțiment, ver-ve cugetare liberă, fu una din principalele cauze a corupțiunii moravurilor.

Sub manta despotismului mai cu seamă, invidia, aviditatea, cupiditatea, străbătut cu înlesnirea stratele societății, întrebunțând naseocirea aceea mersăva ce se numește josorare și care, neavînd nimica sfînt, nu erută nici un mijloc spre a ajunge la scop.

IV

Reformele introduse de chrestianism

Această urgie a corupțiunii nu se putea învinge de cît prin chrestianism.

Veni Mantuitorul lumii și prin propagațiunea cuvîntului lui Dumnezeu, refăcu din temelie conștiința omului. Chrestianismul nu decretă legi noi, căci destule și multe bune erau legile esistente, căntă numai să redestepte în om conștiința propriei sale valori; și iată pentru ce găsim puține precepte despre căsătorii, dar foarte eficiente spre reformarea și realțarea sufletului.

Prima definițiune și cea mai apropiată de înțelesul moral al căsătoriei o găsim în noul testament. Această formulă sună astfel: „Pentru aceasta va lăsa omul pe părintele sau și pe mama sa, și se va a lipi de femeia sa, și amândoi vor fi un corp.” (1)

Apostolul Pavel se exprimă și mai clar prin frazele următoare; „Dar nici bărbatul nu este fără femeie, nici femeia fără bărbat în Domnul, (2) și supunerea femeii către bărbat o admite într-o atare măsură, într-o atare măsură ca fiindă și slabă are ne-

(1) Gajus I. § 111.
(2) Tacitus Annal. IV, 16, Gajus I 136.
(3) Tacitus Annal. III, 25. Gajus II. 111
144. 286, L. 72. § 4, L. 74. § 4 de condit. (§ 35—1).
(4) L. 3 de concub. (25—7). L. 49. § 4 de legat (32). L. 3. § 1 de donat. (24—1). această lege fu abrogată mult mai în urmă. v. Nevel. 91.
(1) Apost. Pavel epist. către Efesoni cap V. 31.
(2) Apost. Pavel către Corinth. cap. XI, 11.

voe de protecțiune bărbatului, ast-fel bărbatul se declara de cap al femeii orșcum Cristos este cap al bisericii.” (3)

Apostolul Pavel sfărușește prin a numi căsătoria „taina” (myster) (4)

Din cele ce preced și din seama din Santa Evangolie, rezultă că propagarea cuvîntului lui Dumnezeu, învingînd ogoismul prin îndemnul la iubirea aproapelui nostru a restabilit împacarea sufletelor în viața conjugală.

Această împacare sufletescă, această armonie a forului interior al soților, trebuia pusă în concordanță cu necesitățile vieții externe, materiale. Sarcina aceasta aparține puterii laice, (5) precum împacarea sufletelor este atributul exclusiv al bisericii.

Ast-fel preceptele edictate de biserică înainte de împăratul Constantin, nu au fost nici odată impuse laicilor. De la această epocă însă începu lupta crăncenă între biserică și Stat.

Marele Constantin, ca împărat roman, nu voia să admită nici o stavilă a tot puterniciei sale; el convocă sinoadele, le dizolvă, și nimica nu avea tărîe fără sancțiunea sa (1) În sinodul din Nicea el a propus formula simbolului credinței adăogînd în proiect cuvîntul: cel ce este de o ființă. (2)

Cele mai multe dispozițiuni despre căsătorie sunt edictate de împărați. Patriarhii însă, au introdus la aceste dispozițiuni diverse adăogiri și modificări, de cari împărații le sacționau dăndule putere de lege; prin mijlocul acesta benedicțiunea religioasă a cununiei luă putere de lege în secolele VIII și XII. (3)

Împărații dar avea o jurisdicțiune completă atât în afacerile laice cît și în cele bisericesti.

Cu toate acestea s'a întemplat uneori ca și biserică să se ocupe de afacerile judecătorești din cauza poate, că societatea trecînd atunci prin aspre încercări, judecătoriale perduseră mult din prestigiul lor.

Or cum ar fi, în lupta crăncenă ce se începuse pe aceste timpuri anormale în Europa apuseană, biserică romană simți superioritatea sa în această luptă față de puterea laică, și nu lipsi de ași aroga subjugarea acestei puteri.

Spre a ajunge la acest scop, biserică apuseană pretinse că de vreme ce omul se compune din suflet și materie (trup), apoi sufletul domină materia, că prin urmare puterea laică nu poate fi de cît brațul ei care trebuiesc executate decretale bisericii. Ast-fel patriarhul Romi fundădu-și tronul apostolic pe bazele teocrației, își pusă pe cap indoița coroană (regnum), considerădu-se ca reprezentant al lui Dumnezeu pe acest pămînt și împăratul împăraților. (4)

După asemenea principii nu este de mirat dacă biserică apusului și-a arogat o întreaga jurisdicțiune asupra căsătoriilor.

Reacțiunea contra acestei a tot-puterniciei a inspirat, după cum am arătat, pe aceia cari, luând căsătoria de sub jurisdicțiunea bisericii, se înceară să dovedească că maritajul, față cu dispozițiile codului civil, este un simplu contract, (5) fara să se gîndească că cu modul acesta se recunoaște valoarea morală a căsătoriei.

Dar această temere nu poate exista nici o dată în România, țară eminentamente ortodoxă.

În adevăr biserică răsăritului întinse jurisdicțiunea sa asupra căsătoriilor abia pe la finele împărației bizantine, cînd mai că dispăruse autoritatea judecătorească. Această jurisdicțiune se dezvoltă sub dominațiunea barbară, cînd episcopii judecau toate conflictele ce se iveau printre creștini.

Era dar natural că această jurisdicțiune

(3) Apoc. Pavel către Efeseni, cap. V. 23.
(4) Epistol. Apst. Pavel către Efeseni, cap. V. 32.
Și Apostolul era insurăți, această rezultă din cap. IX, din epistola I a Apostolului Pavel către Corinthii, unde se zice: „Aci nu avem dreptul a duce cu noi pe o soră femeie din surorile noastre ca și cei alți Apostoli și frații Domnului și Chafa?”
Uni pretind că și Apostolul Pavel era insurat, vezi Renau, St. Paul, pag. 149, de și rezultă contrariu din întîia sa epistolă către Corinthii, cap. VII 1, 7 și 8.
(5) Care putere laică îmbrățișă creștinismul, grație lui Constantin cel Mare.
(1) Novel. Just. 131.
(2) Istori. Biser.
(3) Nov. 89 a Iup, Leon. — Idem 24 a lui Aleso. Comm.
(4) Innoc. epist. I, 335, 302 și 326, XI, 89.
(5) Bellot, du mîingio

ne precară și impusa bisericii ce nevoile timpului ce străbătea, să dispară de o dată cu înestarea acestor cari i au dat naștere: deci, codul nostru civil, dînd tribunalelor civile judecarea afacerilor relative la căsătorii, și a introdus nici o inovațiune, ci s'a grabit a face ceea ce legi-lăcunile anterioare de mult trebuia să facă, a adus adică lucrurile în starea lor normală de mai înainte.

(Va urma).

FELURIMI

La 24 curent între orele 2 și 3 din zi o gireadă de grâu de la moșia d-lui H. Cortazi, de pe moșia d-sale Văculești luând foc s'a consumat cu totul, cauzădu-se o pagubă de opt până la zece vagoane grâu; aceasta nu era asigurată. Focul care se presupune că s'au cauzat de la scanteile locomobilei, a fost atât de grabnic în căt a hăia s'a putut scăpa mașina și locomobila.

SUMARIUL REVISTELOR

Școala rurală ziar pedagogic al corpului învățătoresc primar rural din județele Dolj și Romanși, No. 4: Învățătorul și școala satească. — Biroul conferințelor învățătorilor. — Didactica-Varietate.

Economia Rurală pe luna August: *Cronica agricolă și economică.* — Starea producțiunii agricole. — Producțiunea grăului, ca cantitate și calitate. — Producțiunea orzului. — Porumbul. — Porumburile tîrziu și cele timpurii. — Fănețele. — Vilele. — Producțiunea prunelor. — Circularea ministrului agriculturii privitoare la starea recoltelor. — Măsuri de luat pentru a întempiina lipsa. — Concurs publicat de ministrul instrucțiunii publice pentru formarea bibliotecii școlilor rurale. — *Esposițiunea de arte și Industrie de la Moscova.* Industria Textilă. — O ciuperca care atacă rădăcinile viței. — Valoarea nutretului — Recolta porumbului este compromisă. — Ogorul. — Statistica recoltelor. — Regulamentul legii pentru înființarea ministerului de agricultură, industrie, comerț și domenii. — Fabrica de basalt artificial. — Seceta și agricultura. — Concurs pentru formarea bibliotecii școlilor rurale. — Corespondența agricolă. — Recete și fapte diverse. — Revista Meteorologica și Tabloul pe luna august 83 st. n.

VARIETĂȚI

Fabricațiunea săpunului în familie.— Se iau 32 1/2 ocale apă de riu ori de ploae și 4 1/4 ocale sodă, 4 oca unsoare de pore și 3 1/4 oca seau. Aceste toate la oaltă se pun într'un vas la foc, amestecădu-se neînecat, până ce începea fierbe. După aceea se ia de la foc și se lasă a se răci până în ziua următoare. Acum eără se pune la foc și se ferbe 2 ore (comptăndu-se de cînd a început a ferbe); se mai adaugă ca 1 oca apă. După 2 ore se ia o probă într'un pahar, și dacă se întărește masa, săpunul este bun: dacă însă nu s'ar întări, atunci se mai adaugă 1/2 oca seau și 5—10 ocale de apă, cu care se fierbe din nou. Dacă s'ar părea că masa este prea nasuroasă, se mai adaugă o cantitate proporțională de sodă. Cînd proba luată într'un vas arată că se întărește masa, se mai adaugă 1/4 oca (1 litră) de sare pisată, se amestecă bine și se ia de la foc, pentru că acum săpunul s'a ales d'asupra eără apa rămîne dedesupt. Acum se ea o cutie de lemn, a cărei fund și pereți sunt prevăzuți cu găurele, peste acestea se aplică o pânză, care să nu fie prea deasă și se toarnă toată masa mai groasă în cutiea cu pânză, unde să stea până în ziua următoare, cînd săpunul este destul de vertos spre a se putea tăia în bucăți.

În loc de unsoare de pore se poate lua numai seau, în cazul acesta se eau 7 3/4 ocale seau și 4 1/2 oca sodă la 32 1/2 ocale apă. În tot cazul sarea se pune numai în urmă, după ce a fert destul, și proba a dovedit că masa este perfectă. După ce s'a pus sarea și s'a amestecat bine să se iade la foc. Din această cantitate se capeta la 14—15 ocale de săpun.

Spectacole

Fosta grădina Stavri. Sub direcțiunea de scenă a d-lui I. D. Ionescu Lunii 5 Septembrie în beneficiul d-rei T. Marinescu se vor reprezenta „pentru prima oară, **Doi Englezi** comedia într'un act cu cântec. Mare întremediu (ținut de d-na Lagy Verneuil, d-ra T. Marinescu, va cănta: Bălcescu murind d-nu F. Verneuil și d-nu Borghi bariton și d-nu. I. D. Ionescu, le Retour D'Ulyse.

NOTITE BIBLIOGRAFICE

A apărut și *partea a doua* din **Teoria Verbului** după frații **Bescherelle** de **N. Droc-Barciann**, director al gimnaziului din Giurgiu, în editura tipografică **N. Miulescu**. De vînzare la librăriile: frații Ioanițiu, Lipsescu și Șelari, Socec et C-ie Calea Victoriei, B. Niculescu. Pasagiul Român. — Depositul general la tipografia-editoare **N. Miulescu**, Calea Victoriei No. 32.

Curs elementar de aritmetică practică pentru clasele primare de **M. Țintă**, institutor superior. — Carte aprobată. Prețul 40 bani.

Memorandum composé et publié par le comité élu par l'assemblée générale des représentants des électeurs roumains, tenu à Hermandstadt le 12, 13 et 14 Mai 1881. Se află de vînzare la librăriile Socec, Graeve și Rănișteanu, cu prețul de lei 2 bani 50.

Prescurtare din Istoria Românilor, lucrată pentru elevii școlărilor primare de ambe-sexe de **B. B. Secăreanu**, institutor public în capitală. Cartea este aprobată de ministrul instrucțiunii publice; e ilustrată cu 17 figuri. — Prețul unui exemplar 50

INTERNATUL DE BĂIEȚI

I. HELIADE-RADULESCU

Situat în localitatea cea mai sănătoasă a grădinei „Heliade”, din piața Moșilor, va deschide cursurile pentru clasele primare la 10 Septembrie, 1883. Studiile se vor face după metodele cele mai bune și conform programei Statului. Aci se va mai înveța gîmnastica și exercițiile militare. În institut sunt instalat băi calde și reci cu duși pentru copii. Inscriserea școlărilor se va face de la 20 August corent.

A N U N C I U

După o lungă practică în justiție, ca grefier al Trib. Comercial, jude de ocol și membru de Tribunal, am îmbrățișat cariera de avocat.

Me însărechez prin urmare cu orice afacere civilă, comercială și penală la toate instanțele judecătorești din țară.

Domiciliul meu este în strada Cărlărași (Vergu) No. 49.

George Gr. Dancovici.
Licențiat în drept.

Institut de educație pentru fete, fondat la 1859, dirijat de d-șoara I. Hessling, Dresda, Bismarckplantz. 81. Profesorii cei mai distinși pentru limbi, științe, muzică. D. doctor D. Pawlovici din *Șiflor* va da referințele dorite.

MEDIC ȘI CHIRURG

Boalele de gât, gură, nas și urechi tratează printr-o artă specială

D-ru I. BRAUNSTEIN

foșt aspirant de medic secundar în Viena în clinicele lui Braun (boale de femei și faceri) și a lui Hebra (Syphilis și boale de piele Consultațiuni de la 3—5 ore p. m.) Strada Decebal N. 20 (îndosul Bărației.)

D. A. KIBRIK, chirurg-dentist. Tămaduște dinții boianavi. Plumbuește, scoate, curăță și asează dinți, fără durere, după cele mai bune sisteme; fabricează și pune dinți minerali în **toamă** ca dinții naturali.

D. Kibrik merge, în ce se atinge de profesiunea sa, or unde este chemat.

București. — Strada Știrbey-Voda No. 9, alături cu grădina Union-Suisse.

